

Archeologienota

Ophasselt (Geraardsbergen) – Brambroek 1

Natasja Reyns

Bornem
2023

Colofon

Rapporten van het archeologisch onderzoeksbureau All-Archeo bv
Erkend archeoloog: All-Archeo bv, OE/ERK/Archeoloog/2015/00018

Auteurs: Natasja Reyns

All-Archeo bv
Woestijnstraat 45
2880 BORNEM

Wettelijk depot nummer
D/2023/12.807/62

© All-Archeo bv

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

All-Archeo bv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Verslag resultaten bureauonderzoek	5
2.1	Administratieve gegevens	5
2.2	Archeologische voorkennis	6
2.3	Onderzoeksopdracht	7
2.3.1	Vraagstelling en randvoorwaarden	7
2.3.2	Beschrijving geplande werken	7
2.3.3	Werkwijze	8
2.4	Assessmentrapport	15
2.4.1	Landschappelijke ligging van het onderzochte gebied	15
2.4.2	Historische beschrijving van het onderzochte gebied	22
2.4.3	Het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader	26
2.4.4	Interpretatie van het onderzochte gebied en synthese	27
2.4.5	Afweging noodzaak verder vooronderzoek	28
3	Samenvatting	30
4	Bibliografie	31
4.1	Publicaties	31
4.2	Websites	31
5	Bijlagen	32
5.1	Archeologische periodes	32

1 Inleiding

Deze archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de aanvraag van een omgevingsvergunning waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat, de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt en waarbij de percelen helemaal buiten de archeologische zones liggen, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones,¹ zoals bepaald in artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Het onderzoeksgebied valt niet binnen een beschermde archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.²

Alle coördinaten die weergegeven worden, zijn uitgedrukt in Lambert 72, tenzij anders vermeld.

De uitvoering van vooronderzoek zonder ingreep in de bodem gaat steeds de uitvoering van vooronderzoek met ingreep in de bodem vooraf. Het doel van een archeologisch vooronderzoek wordt immers met een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed bereikt.

¹ <https://geo.onroenderfgoed.be>

² <https://geo.onroenderfgoed.be>

2 Verslag resultaten bureauonderzoek

Het doel van de archeologische bureaustudie is de aanwezigheid, aard en bewaringsomstandigheden van de archeologische monumenten te kunnen inschatten, de landschappelijke opbouw van het gebied te kennen, om de impact van de werken op het aanwezige archeologische erfgoed in te schatten en daaruit concrete aanbevelingen te formuleren voor de verdere prospectiestrategie.

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode: 2023C185

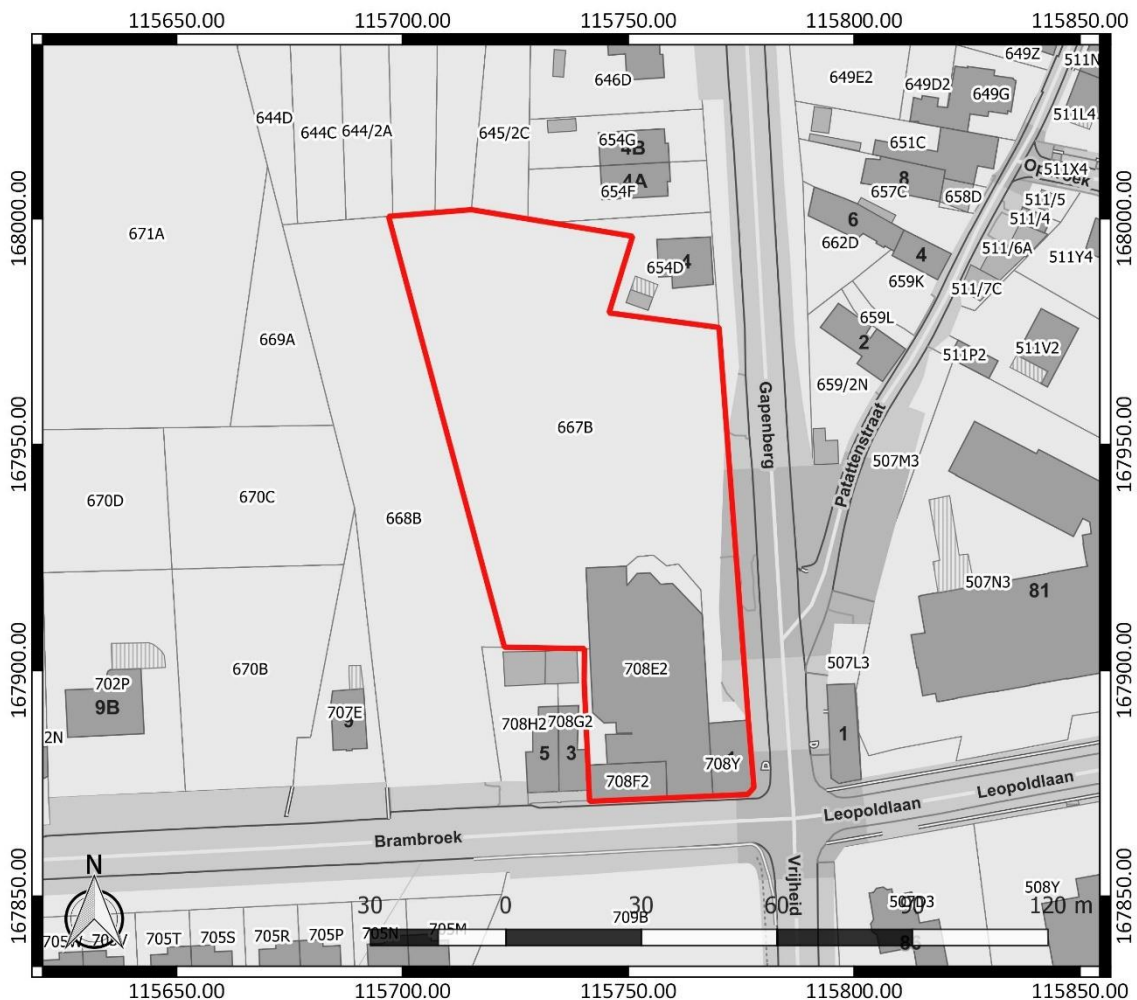
Erkend archeoloog: All-Archeo bv, OE/ERK/Archeoloog/2015/00018

Locatie (provincie, gemeente, deelgemeente, adres, toponiem): provincie Oost-Vlaanderen, Geraardsbergen, Ophasselt, Brambroek, Gapenberg

Bounding box x/y Lambert 72 coördinaten:

- 115696.95, 167871.03
- 115777.83, 168002.03

Kadastraal plan:

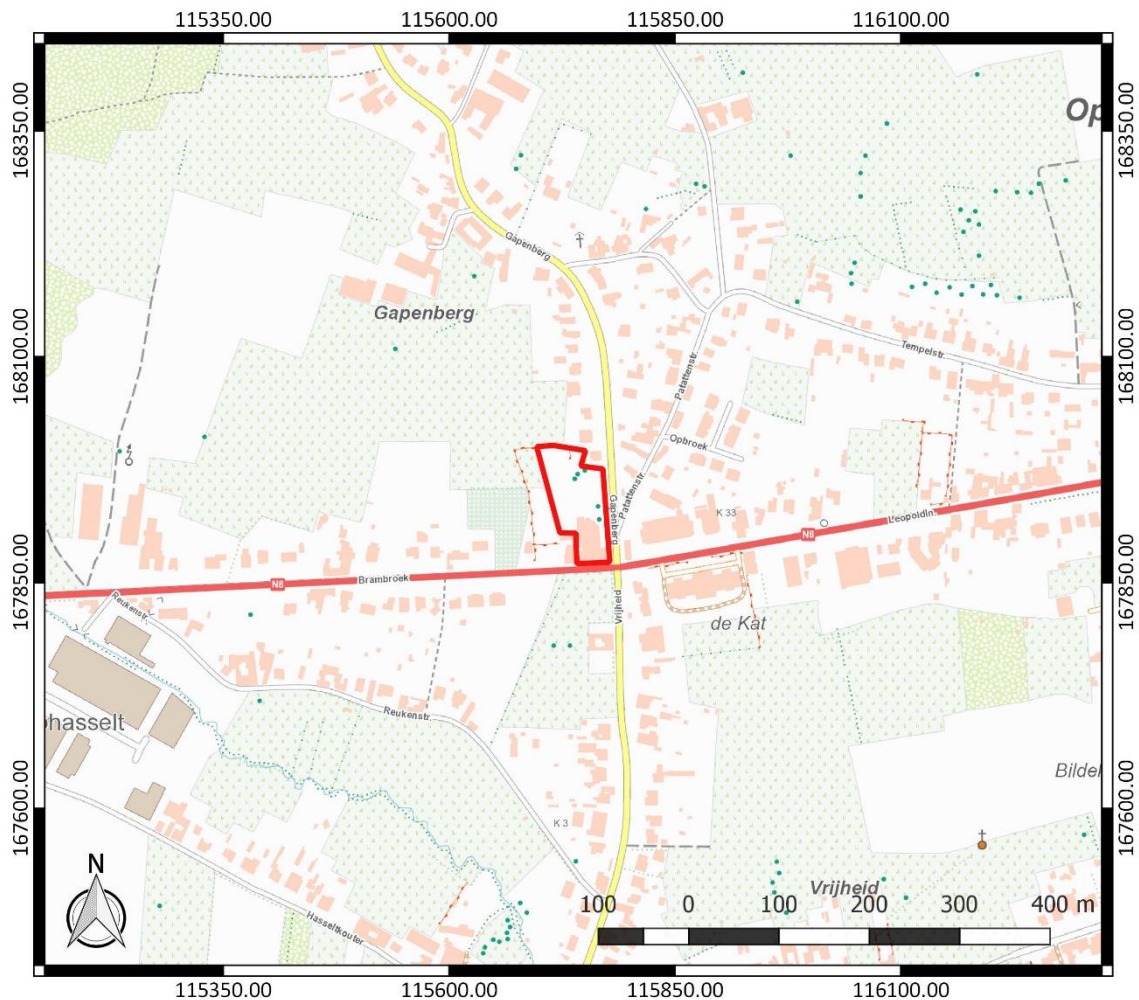

Figuur 1: Kadastraal plan met aanduiding van het onderzoeksgebied in rood (www.geopunt.be)

Kadastrale percelen: Geraardsbergen, Afdeling 8, sectie B, nummers 667B, 708Y, 708E2 en 708F2

Oppervlakte onderzoeksgebied: ca. 6610 m²

Topografische kaart:

Figuur 2: Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.dov.vlaanderen.be>)

Begin- en einddatum uitvoering onderzoek: 14/03/2023 – 27/03/2023

Relevante termen uit de thesauri bij de Inventaris Onroerend Erfgoed: bureauonderzoek, middeleeuwen, nieuwe tijd, nieuwste tijd, akkerland

Verstoorde zones: de bestaande bebouwing binnen het onderzoeksgebied is onderkelderd. De precieze locatie, diepte en contour van de bestaande kelders is echter niet bekend.

2.2 Archeologische voorkennis

Er is geen concrete archeologische voorkennis met betrekking tot het onderzoeksgebied.

2.3 Onderzoeksopdracht

2.3.1 Vraagstelling en randvoorwaarden

Naar aanleiding van de geplande werken ter hoogte van het onderzoeksterrein werd een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Hierbij staat de vraag centraal wat de impact zal zijn van de geplande werken op het archeologisch bodemarchief. Op basis daarvan wordt een afweging gemaakt of verder archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem nodig is.

Volgende onderzoeksvragen worden behandeld:

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het terrein?
- Wat is de landschapshistoriek en de gebruiksevolutie van het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?

Randvoorwaarden: er zijn geen randvoorwaarden van toepassing.

2.3.2 Beschrijving geplande werken

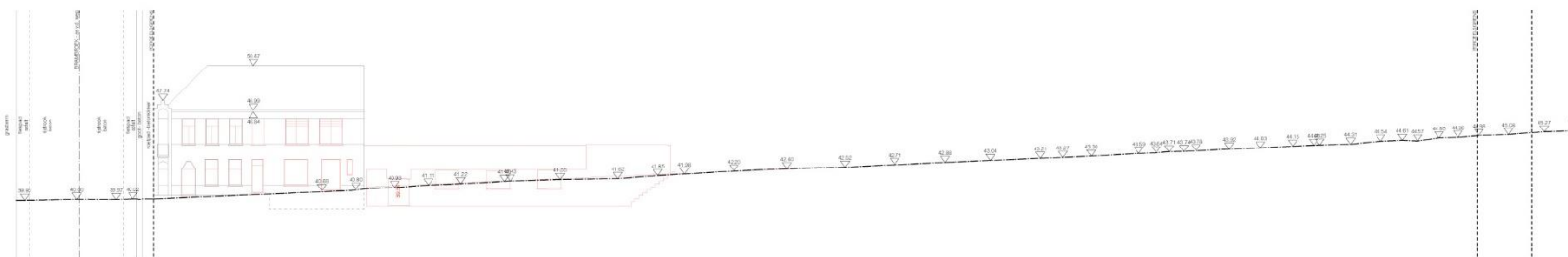
Op het terrein wordt de renovatie van een café en de voormalige Maalderij voorzien. De overige bebouwing wordt afgebroken en herbouwd. Er wordt een nieuwbouw volume van één bouwlaag voorzien langs de Gapenberg, naast en achter het bestaande café. Tussen het nieuwbouw volume en de bestaande Maalderij wordt een plein gecreëerd. Langs de Brambroek, tussen de Maalderij en het café, wordt een nieuwe trappenhal met lift voorzien die de verschillende bouwlagen van de Maalderij verbindt.

In het westen van het terrein worden 3 regenwaterputten van elk 10.000 l aangelegd. Ze worden aangesloten op 3 infiltratieputten van elk 2500 l. Er wordt ook een nieuwe septische put van 7500 l aangelegd, evenals in het oosten van het onderzoeksgebied. Voor al deze nutsputten worden bodemingrepen voorzien die plaatselijk zullen oplopen tot maximaal ca. 3,20 m. In het noordwesten van het terrein wordt een ruime parking aangelegd. De aanleg van de parking en het feestplein betekent een verstoringsdiepte van ca. 40 cm.

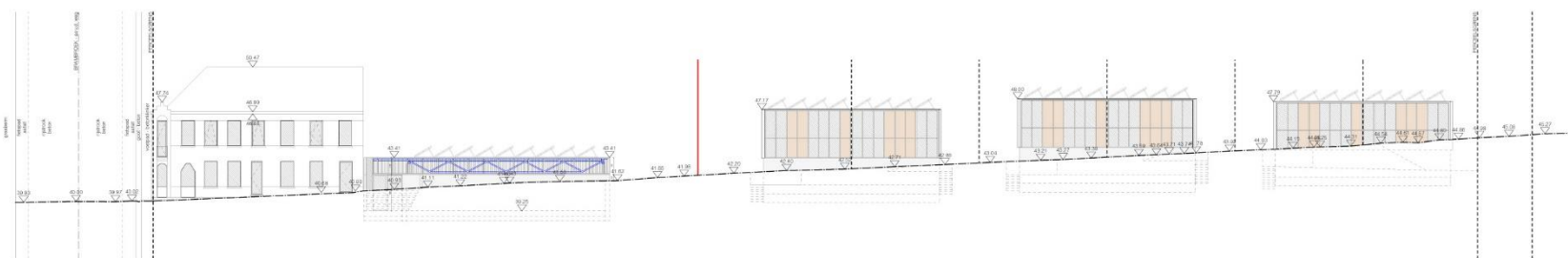
Aan de zijde van Gapenberg wordt de bouw van 6 nieuwe woningen voorzien. De woningen worden niet onderkelderde. Ze worden gefundeerd op een vloerplaat op volle grond en op funderingssleuven. De vloerplaat betekent een verstoring van ca. 67 cm diep. De funderingssleuven betekenen een verstoring van naarschatting ca. 80 cm. De woningen zitten deels verzonken in het maaiveld.

Figuur 3: Ontwerpplan

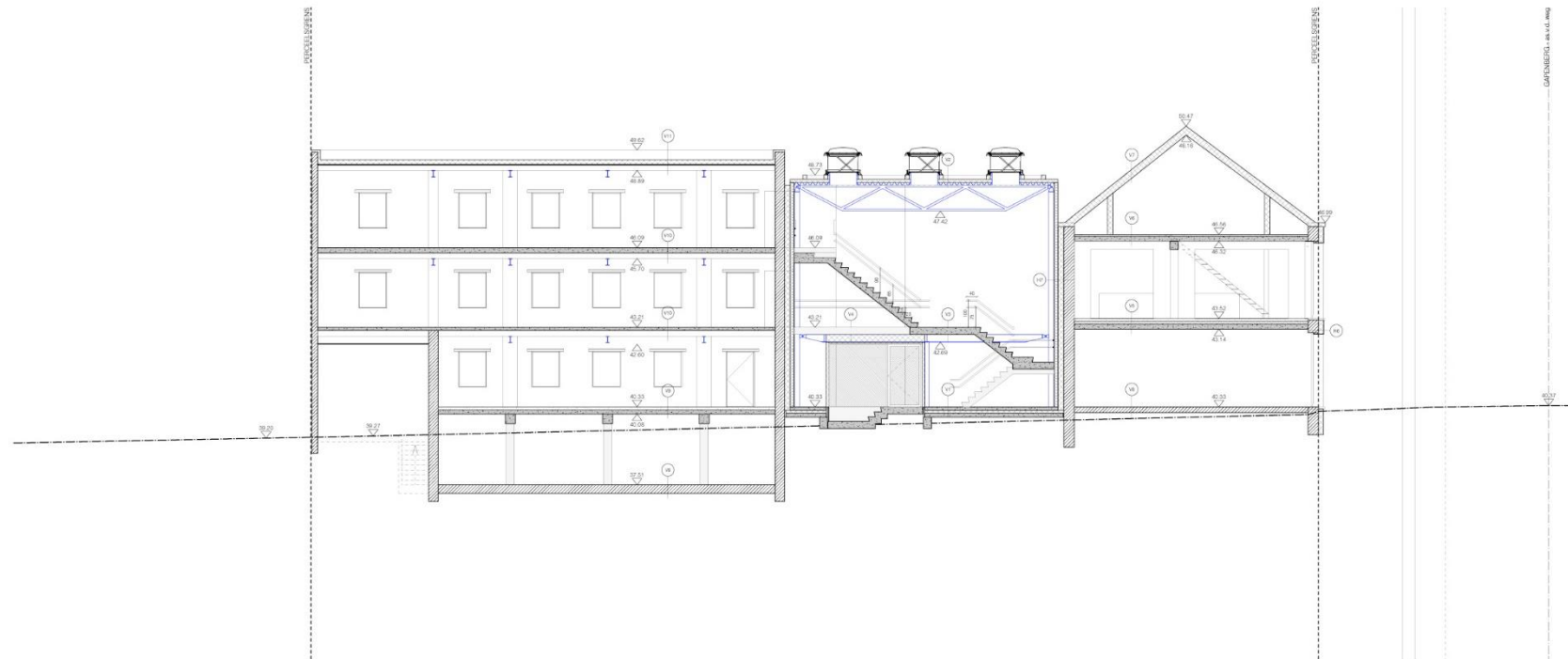

Figuur 4: Terreinsnede BT

Figuur 5: Terreinsnede OT

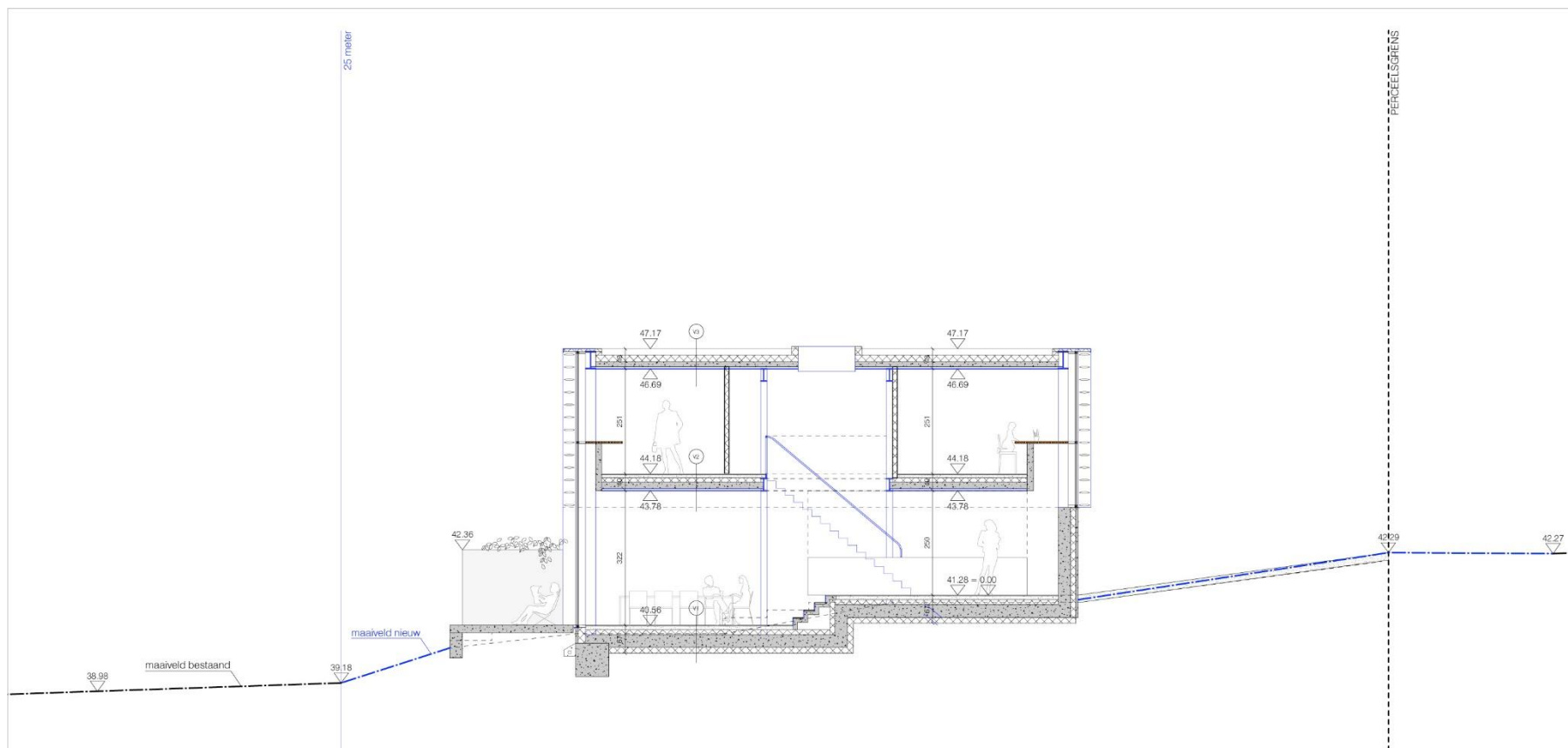

Figuur 7: Snede OT café en Maalderij

Figuur 8: Funderings- en rioleringsplan nieuwe woning

Figuur 9: Snede nieuwe woning

2.3.3 Werkwijze

Het bureauonderzoek heeft betrekking op een zone die gekenmerkt wordt door een lage densiteit aan bebouwing in het verleden. Daarom wordt bijzondere aandacht besteed aan de landschappelijke opbouw en het landgebruik van het gebied.

Voor het bureauonderzoek zijn de aardkundige gegevens online opgezocht via www.dov.vlaanderen.be en www.geopunt.be. De geomorfologische kaart is niet beschikbaar voor het onderzoeksgebied. Het historisch kaartmateriaal is georeferereerd geraadpleegd op www.geopunt.be.

Het belangrijkste beschikbare historisch kaartmateriaal werd geraadpleegd om de gebruiksgeschiedenis van het onderzoeksgebied van de laatste eeuwen zo goed mogelijk te kennen. Met de Villaretkaart (1745-1748), de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden (1771-1778), de Atlas der Buurtwegen (1841) en de Atlas cadastrale parcellaire de la Belgique van Popp (1842-1879) worden vier momentopnames bekeken, voorafgaand aan de stafkaarten. De informatie afkomstig uit historisch kaartmateriaal kan een impact hebben op de inschatting van de kwaliteit van het eventueel aanwezige oudere bodemarchief. Beschikbare stafkaarten en luchtfoto's van het onderzoeksterrein werden geraadpleegd op www.geopunt.be en op www.cartesius.be. Ze worden enkel weergegeven in voorliggende studie wanneer ze een relevante bijdrage kunnen leveren aan de onderzoeksvragen met betrekking tot de landschapshistoriek, de gebruiksgeschiedenis van het terrein of de evolutie van de historische bebouwing.

In het kader van de vraagstelling rond het archeologisch potentieel van het terrein werden de Centrale Archeologische Inventaris en de landschapsatlas geraadpleegd. De Centrale Archeologische Inventaris is een inventaris van tot nog toe gekende archeologische vindplaatsen. Vanwege het specifieke karakter van het archeologisch erfgoed dat voor ons verborgen zit in de ondergrond, is het onmogelijk om op basis van de Centrale Archeologische Inventaris met zekerheid uitspraken te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sporen.

2.4 Assessmentrapport

2.4.1 Landschappelijke ligging van het onderzochte gebied

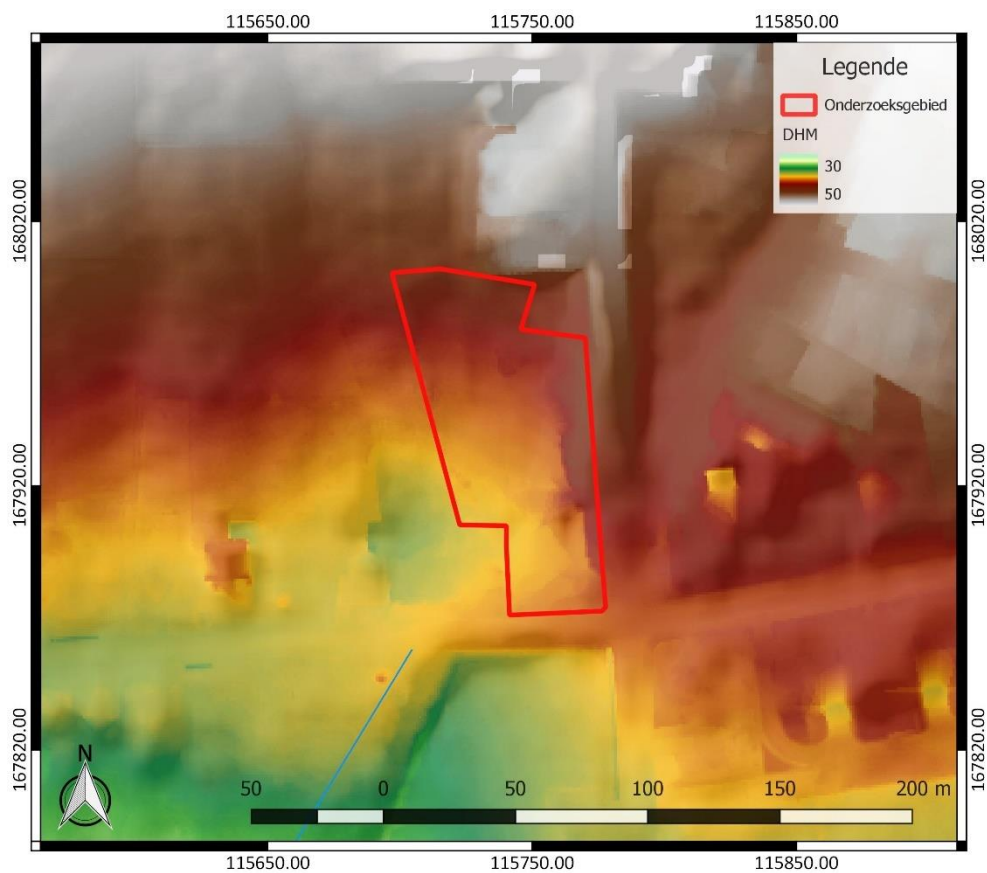
Het onderzoeksgebied is gelegen aan het kruispunt van Brambroek en Gapenberg (Figuur 10). Volgens het gewestplan is het terrein gelegen in woongebieden en gebieden voor ambachtelijke bedrijven en de gebieden voor kleine en middelgrote ondernemingen. Hydrografisch behoort het tot het Denderbekken. Op korte afstand ten zuidwesten van het terrein ontspringt een waterloop die afwatert naar de Parkbosbeek (Figuur 12). Die kopt op zijn beurt uit in de Ophasseltbeek.

Geomorfologisch ligt Geraardsbergen in het Zuid-Vlaams lemig heuveldistrict. Hiertoe behoren de Oudenberg, de Kesterberg (Pajottenland), de Vlaamse Ardennen en hun uitlopers. Het sterk golfend reliëf wordt er vormgegeven door talrijke leemruggen, die hoogtes kunnen bereiken tot meer dan 100 m TAW enerzijds, en diep insnijdende beekvalleien zoals deze van de Dender anderzijds. Verantwoordelijk voor dit uitgesproken reliëfverschil is de sterke erosie die op het einde van het Tertiair en met name gedurende de interglaciale en interstadiale fasen van het Pleistoceen plaatsvond.³

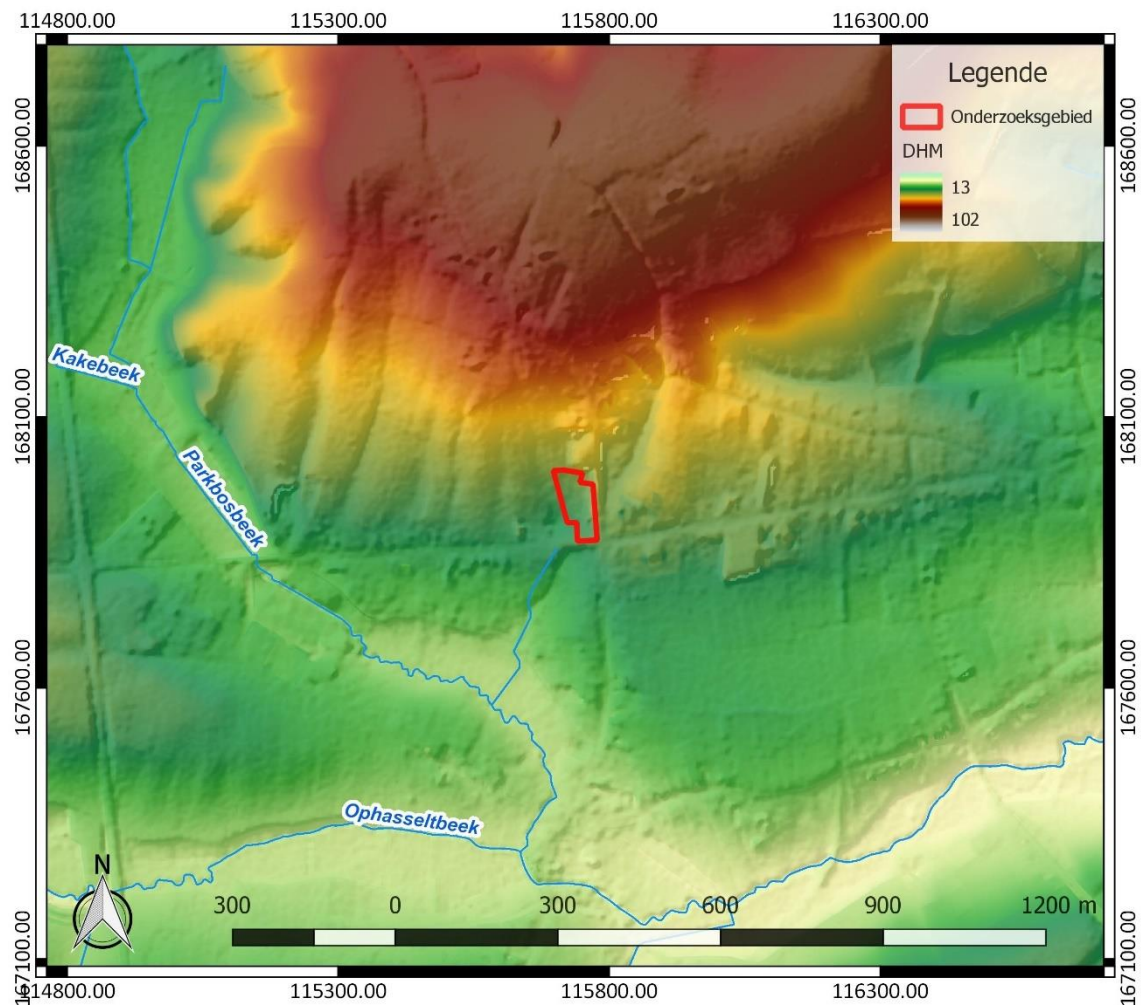
³ Louis 1975, 14

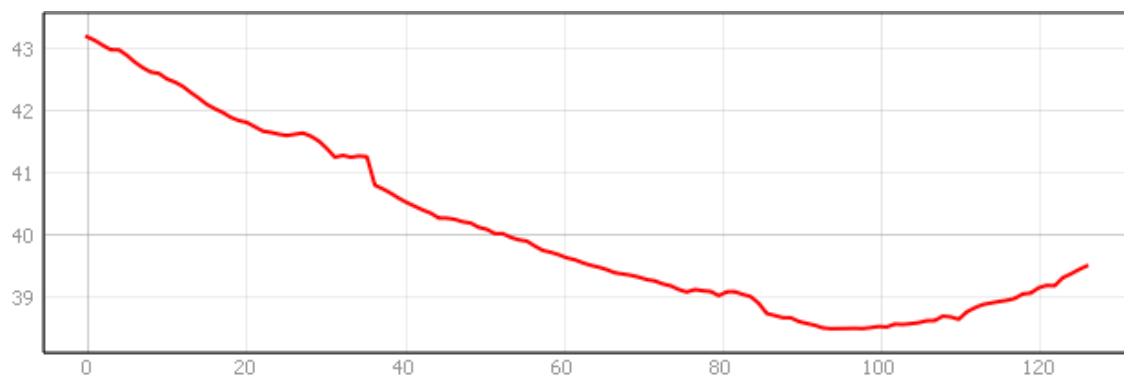
Figuur 10: Luchtfoto van 2022 met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.geopunt.be/kaart>)

Figuur 11: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II, DTM 1 m en Hillshade DHM Vlaanderen I, 5 m, met aanduiding van het onderzoeksgebied

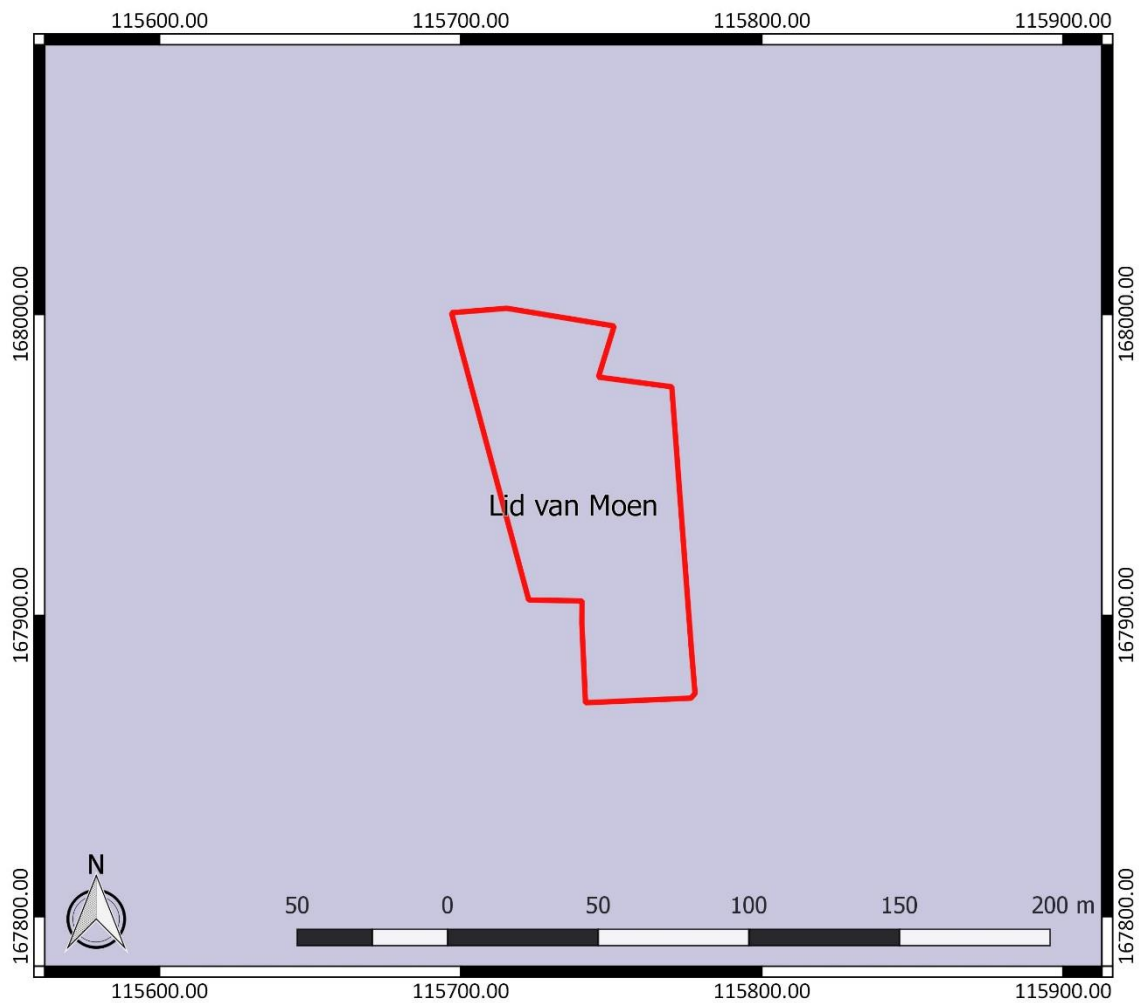

Figuur 12: Hydrografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied, Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II, DTM 1 m en Hillshade DHM Vlaanderen I, 5 m (<https://www.geopunt.be/kaart>)

Figuur 13: Hoogteverloop van noord naar zuid over het onderzoeksgebied (www.geopunt.be/kaart)

Het onderzoeksgebied bevindt zich op de uitloper van een heuvel, op de overgang naar een beekvallei. Het kent een hoogte van 38 tot 43 m TAW (Figuur 13).

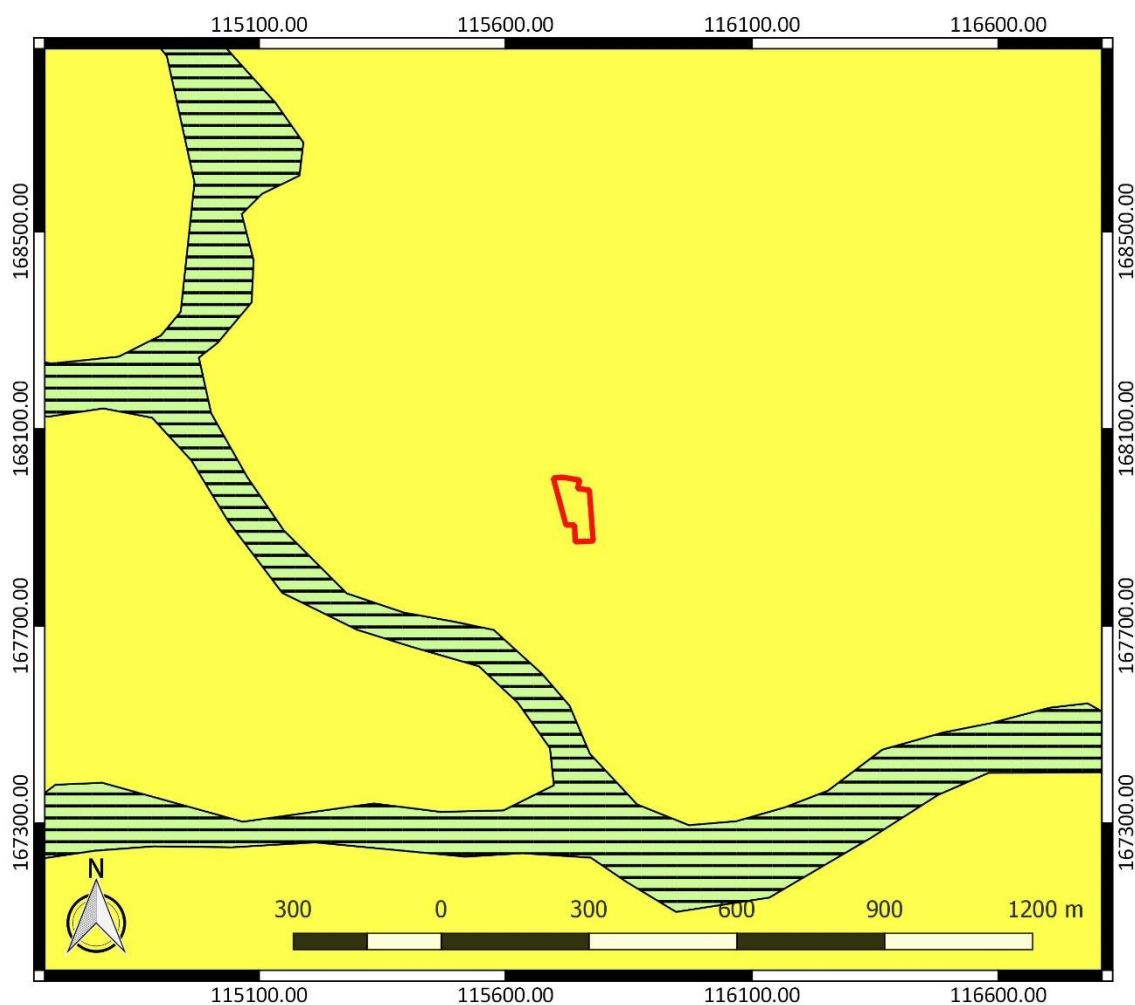
Figuur 14: Tertiaire geologische ondergrond met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

De tertiaire ondergrond van het onderzoeksgebied (Figuur 14) bestaat uit het Lid van Moen. Dit wordt gekenmerkt door grijze klei tot silt, die kleihoudend is, kleilagen bevat en *Nummulites planulatus*.⁴

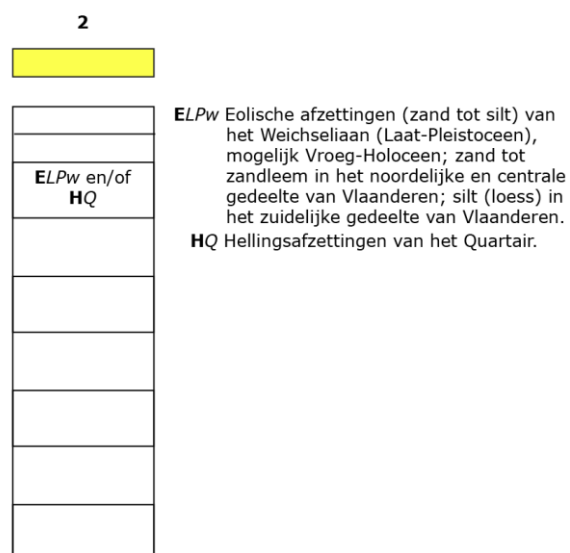
De quartairgeologische kaart (Figuur 15) geeft aan dat ter hoogte van het onderzoeksgebied eolische afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen) en mogelijk van het Vroeg-Holoceen voorkomen, en/of hellingafzettingen van het Quartair.⁵

⁴ www.geopunt.be/kaart

⁵ www.geopunt.be/kaart

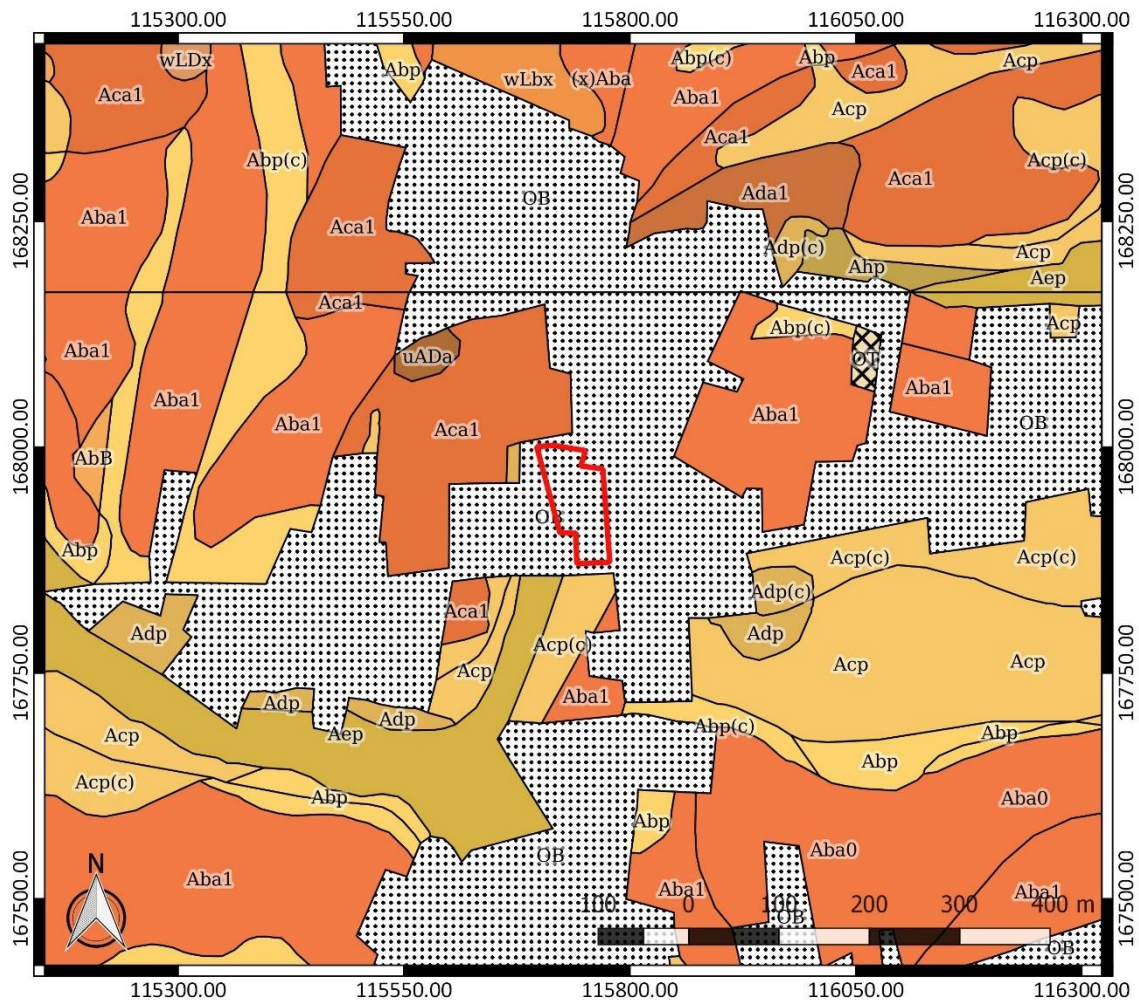
Figuur 15: Quartaargeologische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Figuur 16: Legende bij de quartaargeologische kaart (www.geopunt.be)

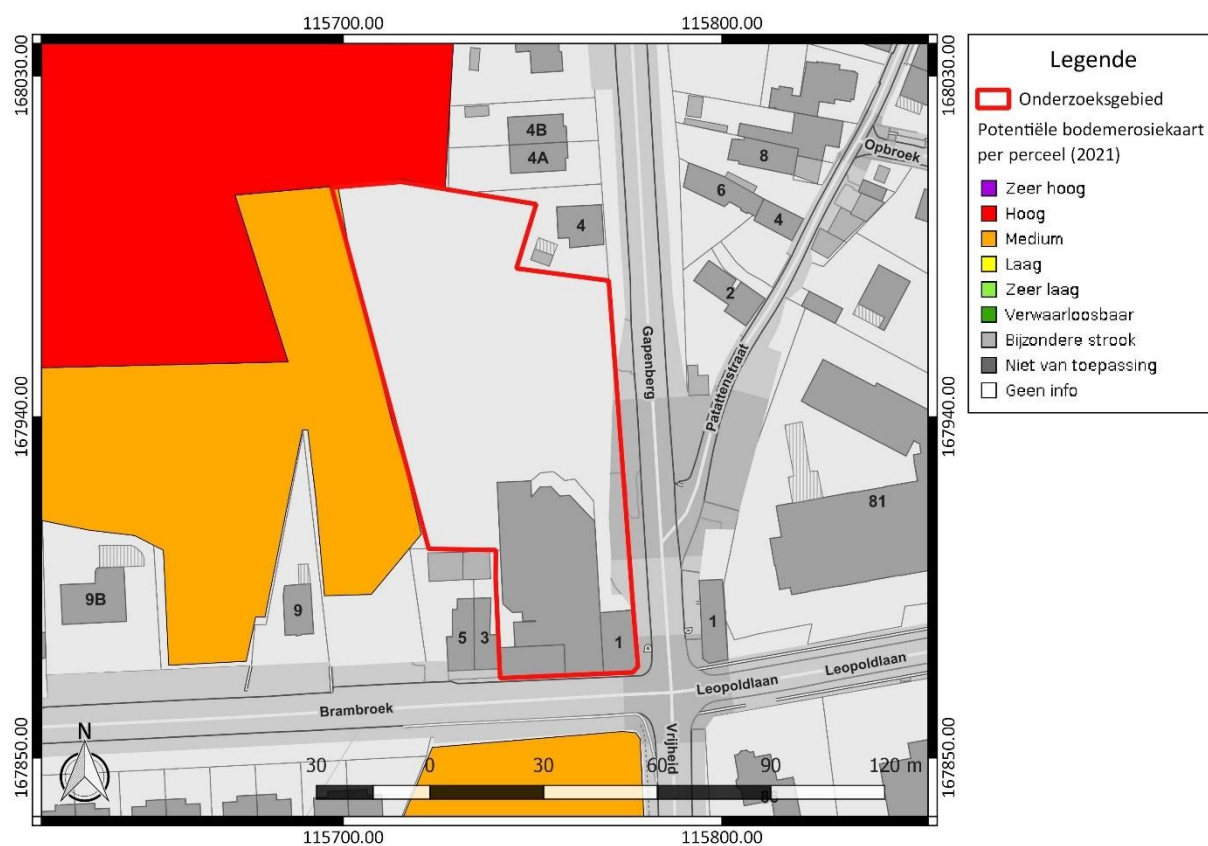
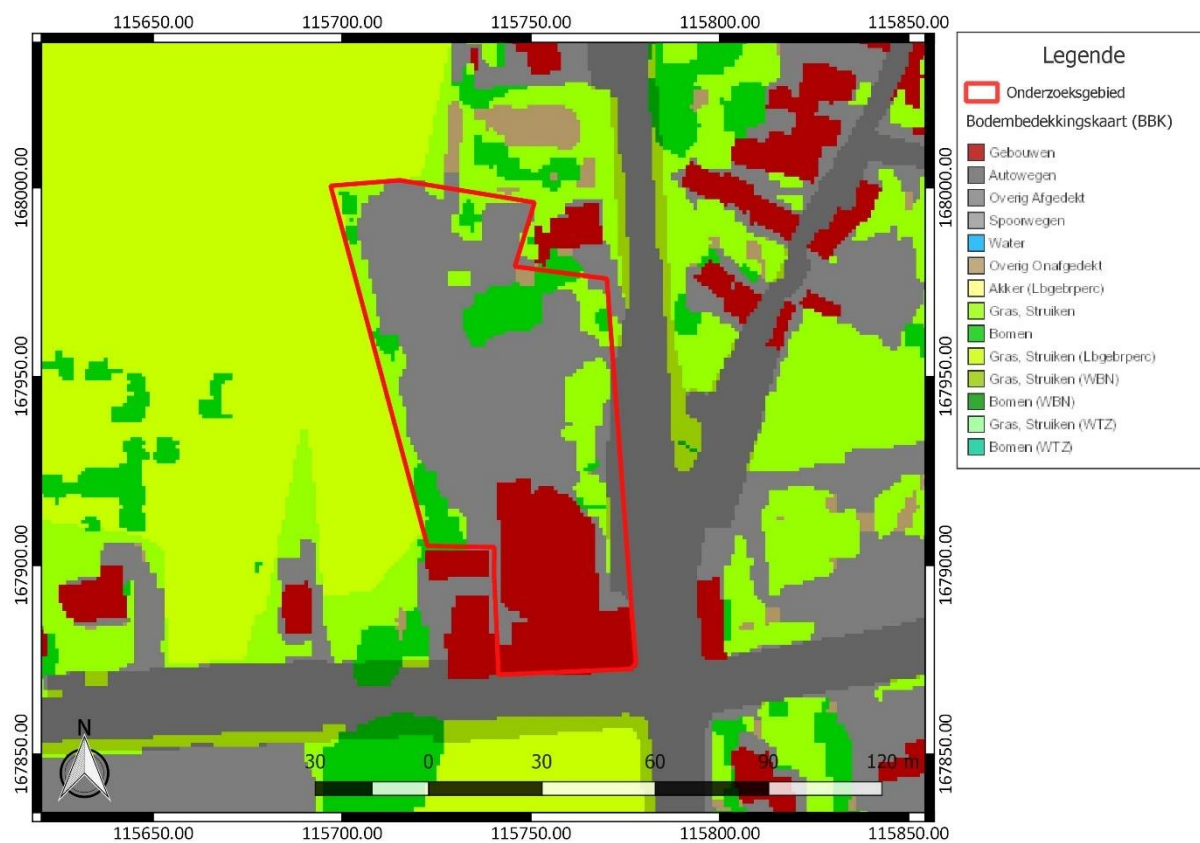
De bodemkaart (Figuur 17) situeert het onderzoeksgebied volledig binnen een bebouwde zone (OB). Rondom vinden we een matig droge leembodem met textuur B horizont (Aca1), een droge leembodem met textuur B horizont (Aba1), een matig droge leembodem zonder profiel (Acp) en een

natte leembodem zonder profiel (Aep) op de bodemkaart. Gelijkaardige bodems kunnen we ook binnen het onderzoeksgebied verwachten.

Figuur 17: Bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

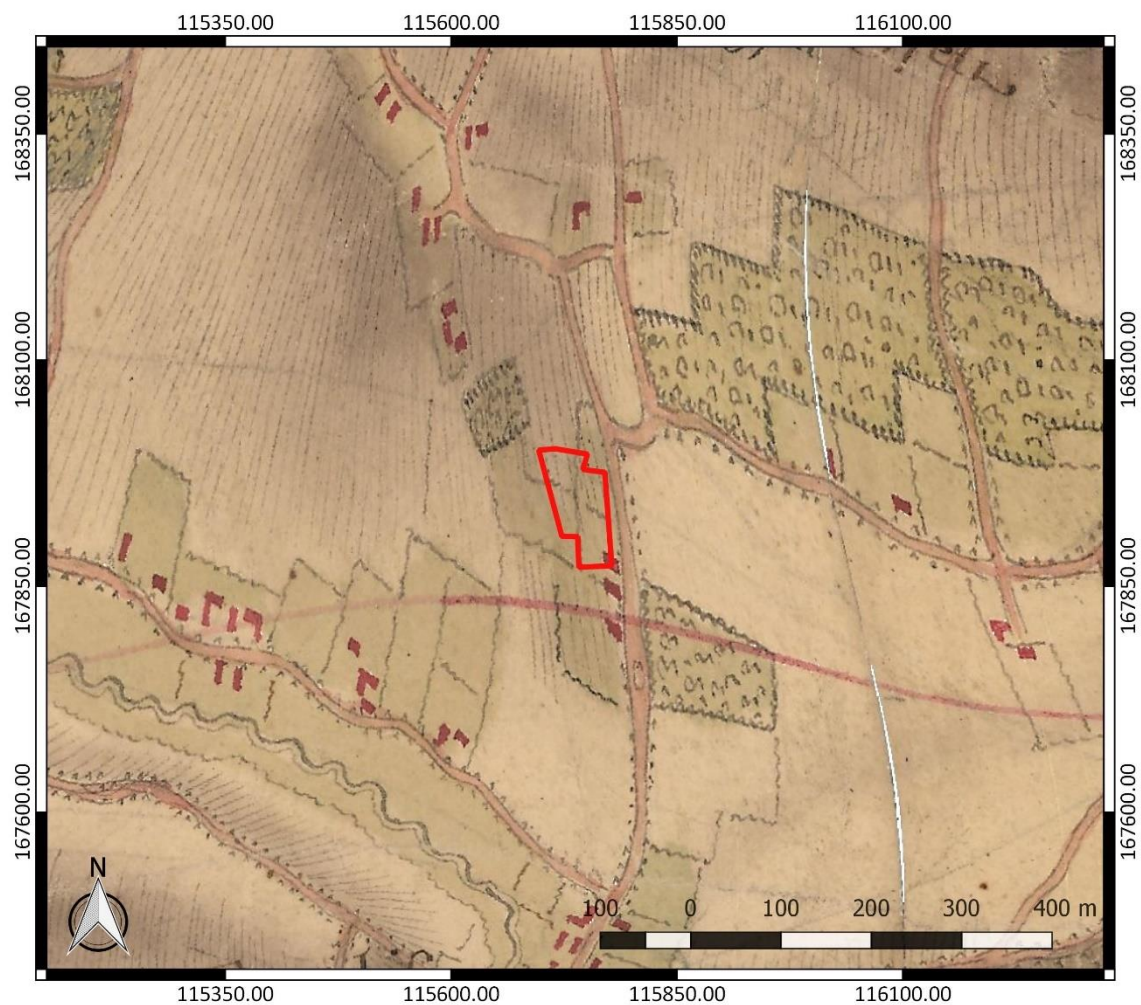
In het onderzoeksgebied zijn op de bodemgebruikskaat gebouwen en verhardingen te bemerken. Voor het overige wordt het onderzoeksgebied volgens de kaart beperkt ingenomen door gras en bomen (Figuur 18). Dit beeld komt overeen met het beeld dat we zien op een recente luchtfoto (Figuur 10). Volgens de potentiële bodemerosiekaart is de erosiegevoeligheid aan de randen van het onderzoeksgebied medium tot hoog (Figuur 19).

2.4.2 Historische beschrijving van het onderzochte gebied

De oudste gekende vermelding van Ophasselt dateert uit 963. De abdijen van Verdun en Sint-Pieters in Gent bezaten pachthoeven en goederen in Ophasselt in de 11de eeuw. De Heren van Hasselt oefenden er gezag uit tijdens de 12de tot 14de eeuw. In 1654 werd het tot graafschap verheven en was het in het bezit van Philip Frans du Faing.⁶

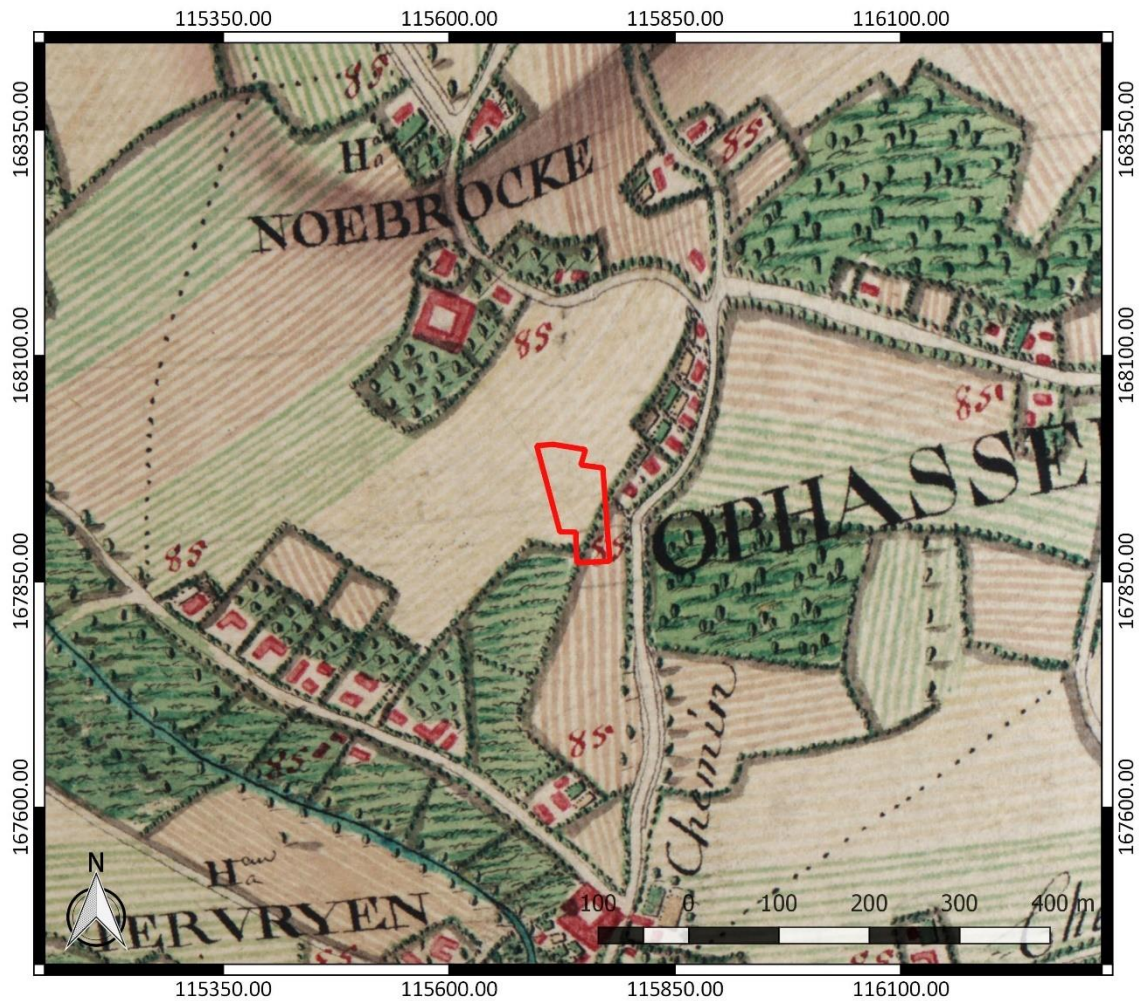
Op de Villaretkaart, genoemd naar Jean Villaret, ingenieur-geograaf bij het Franse hof en één van de makers (1745-1748), zien we dat het onderzoeksgebied grotendeels aangeduid wordt als grasland en akkerland (Figuur 20). We zien verder ook dat in het zuidoosten van het terrein sprake is van historische bebouwing.

Figuur 20: Villaretkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

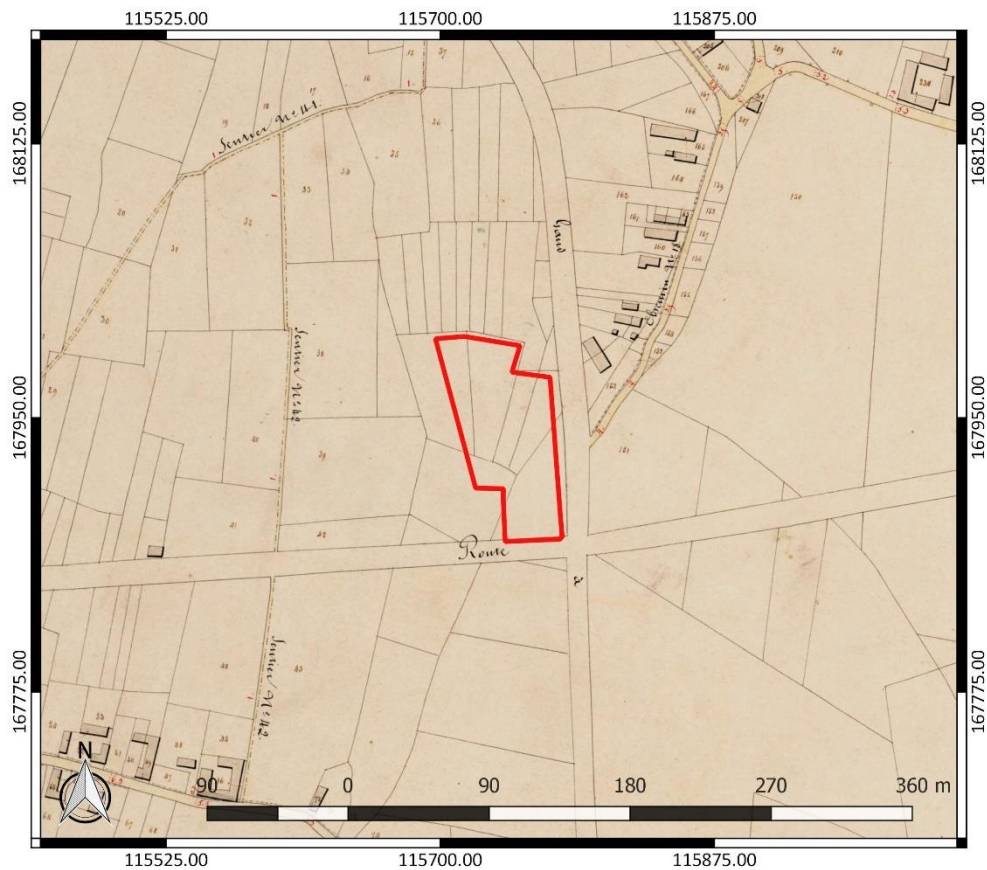
Op de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgemaakt op initiatief van graaf de Ferraris (1771-1778), wordt het terrein volledig aangeduid als akkerland (Figuur 21). Op deze kaart zien we geen historische bebouwing binnen het onderzoeksgebied. Wel ten oosten ervan.

⁶ Inventaris Onroerend Erfgoed 2023: Ophasselt [online], <https://id.erfgoed.net/themas/13436> (geraadpleegd op 15 maart 2023).

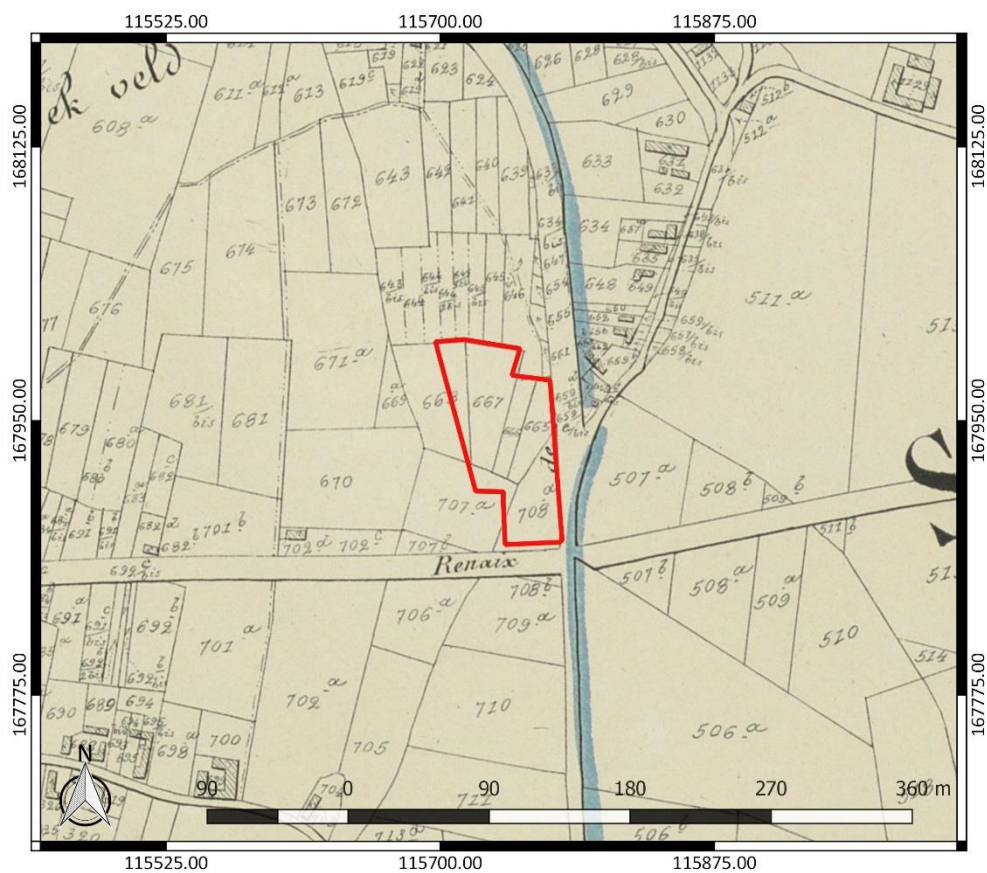

Figuur 21: Kabinetkaart der Oostenrijkse Nederlanden met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

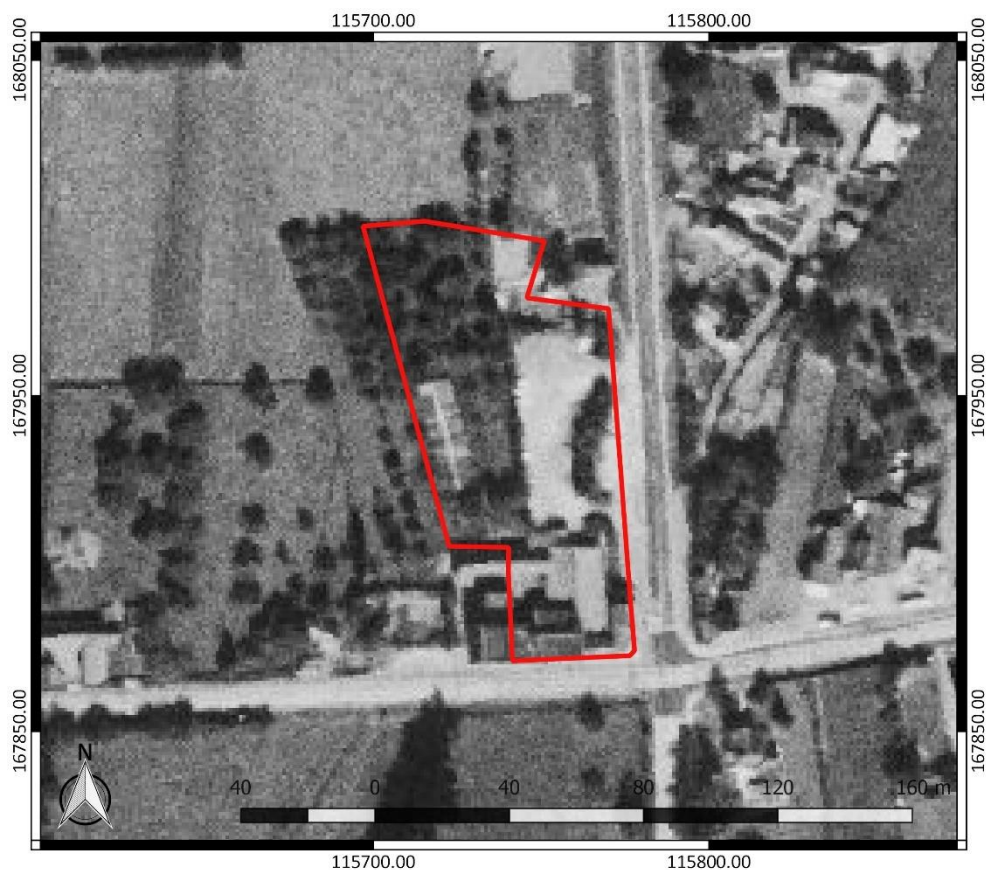
Op de Atlas der Buurtwegen (1841) is geen bebouwing te zien binnen het onderzoeksgebied. Vermoedelijk was het terrein nog steeds in gebruik als akkerland (Figuur 22). Ten zuiden aangrenzend aan het terrein zien we dat de weg Brambroek aangelegd is. Bebouwing bevindt zich ten oosten van het onderzoeksgebied. De Atlas cadastral parcellaire de la Belgique van P.C. Popp (1842-1879) toont een gelijkaardig beeld als de Atlas der Buurtwegen.

Figuur 22: Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Figuur 23: Atlas cadastral parcellaire de la Belgique van Popp met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Figuur 24: Luchtfoto uit 1971 met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

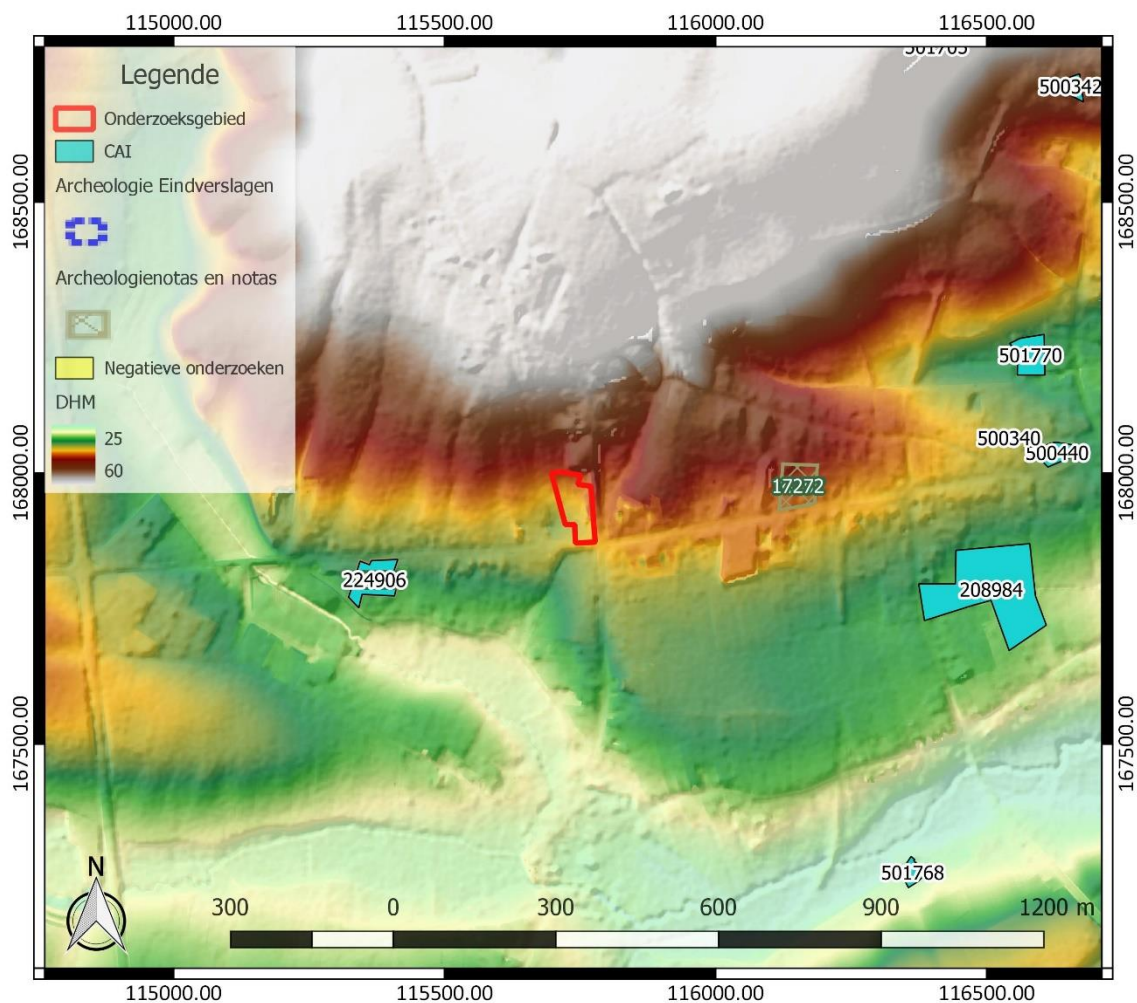

Figuur 25: Luchtfoto uit 1979-1990 met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Een luchtfoto uit 1971 (Figuur 24) toont ons dat bebouwing verschenen is in het zuiden van het terrein. Verder is een deel van het terrein verhard. Een ander deel is bebost. Een luchtfoto uit 1979-1990 (Figuur 25) toont een gelijkaardig beeld als de voorgaande luchtfoto, maar we merken op dat het bos plaats gemaakt heeft voor een uitbreiding van de verharding op het terrein. Het beeld komt grotendeels overeen met het beeld dat we zien op een recente luchtfoto (Figuur 10).

2.4.3 Het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader

De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) vermeldt een aantal locaties in de omgeving van het onderzoeksgebied waar archeologische resten gekend zijn (Figuur 26). De in de nabijheid gelegen archeologische waarden en de locaties met een gelijkaardige landschappelijke ligging worden besproken. Ze zijn het relevantste om het archeologisch potentieel van het terrein in te schatten.

Figuur 26: Overzichtskartaal Centrale Archeologische Inventaris met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://geo.onroerenderfgoed.be/>), weergegeven op het DTM 1 m en Hillshade DHM 5 m

Op korte afstand ten westen vinden we CAI ID 224906. Hier werd archeologisch vooronderzoek uitgevoerd, maar er werden geen relevante archeologische resten aangetroffen.⁷ Ten oosten vinden we CAI ID 208984. Ook hier is archeologisch vooronderzoek uitgevoerd. Daarbij zijn kuilen en paalkuilen zonder vondstmateriaal gevonden, evenals kuilen en greppels uit de nieuwste tijd. Een

⁷ Inventaris Onroerend Erfgoed 2023: Brambroek [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/224906> (geraadpleegd op 15 maart 2023).

ovenstructuur werd op basis van vergelijkingsmateriaal geïnterpreteerd als een baksteenoven uit de nieuwe tijd.⁸

Ter hoogte van CAI ID 501768 is een 18de-eeuwse muntschat gevonden. Er is ook sprake van een hoeve.⁹ Ook ter hoogte van CAI ID 500340 is een muntschat gevonden, maar deze dateert uit de 16de eeuw.¹⁰ Een muntschat gevonden ter hoogte van CAI ID 500342 dateert uit de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd. De jongste munt dateert uit 1624.¹¹

CAI ID 500440 is dan weer de aanduiding van de kerk van Ophasselt, die opgericht is in de 18de eeuw. De koor en de sacristie dateren van het begin van de 19de eeuw.¹² Tot slot vermelden we nog de vondst van een houtconstructie en een sassysteem uit de volle tot late middeleeuwen.¹³

Andere gekende archeologische waarden in de omgeving van het onderzoeksgebied bevinden zich al op vrij grote afstand ten opzichte van het onderzoeksgebied of kennen een verschillende landschappelijke ligging. Ze zijn weinig relevant om het archeologisch potentieel van het terrein in te schatten. Daarom worden ze hier niet nader toegelicht. Archeologienota's of nota's van terreinen in de omgeving die geen relevante aanvulling op de reeds besproken CAI-locaties geven, lichten we daarom hier niet afzonderlijk toe.

2.4.4 Interpretatie van het onderzochte gebied en synthese

Na uitvoering van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen die vooropgesteld werden, beantwoord worden.

Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het terrein? Wat is de landschapshistoriek en de gebruiksevolutie van het terrein?

Gekende archeologische resten in de omgeving van het onderzoeksgebied dateren uit de middeleeuwen en de nieuwe tijd. Ze geven aan dat de regio archeologisch potentieel kent voor deze periodes. Op basis van de landschappelijke ligging van het terrein kunnen we de aanwezigheid van relevante archeologische resten uit andere periodes echter ook nog niet uitsluiten. Zo is het terrein gelegen op de uitloper van een helling, op de overgang naar een beekvallei toe. Het bevindt zich ook op korte afstand tot een waterloop. De ligging op een sterke helling maakt wel dat we ons de vraag moeten stellen of erosie in het verleden een negatieve impact gehad heeft op het bodemarchief. Deze vraag kunnen we enkel beantwoorden aan de hand van onderzoek op het terrein.

Historische kaarten en luchtfoto's geven aan dat het onderzoeksgebied minstens sinds de 18de eeuw in gebruik was als akkerland. Dit bleef zo tot de we in de 20ste eeuw de huidige bebouwing en verharding zien verschijnen op het terrein.

⁸ Inventaris Onroerend Erfgoed 2023: Bildeken [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/208984> (geraadpleegd op 15 maart 2023).

⁹ Inventaris Onroerend Erfgoed 2023: Moenebroekstraat [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/501768> (geraadpleegd op 15 maart 2023).

¹⁰ Inventaris Onroerend Erfgoed 2023: Ophasselt De Pacht [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/500340> (geraadpleegd op 15 maart 2023).

¹¹ Inventaris Onroerend Erfgoed 2023: Ophasselt Waterlooos [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/500342> (geraadpleegd op 15 maart 2023).

¹² Inventaris Onroerend Erfgoed 2023: Ophasselt Sint-Pietersbanden [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/500440> (geraadpleegd op 15 maart 2023).

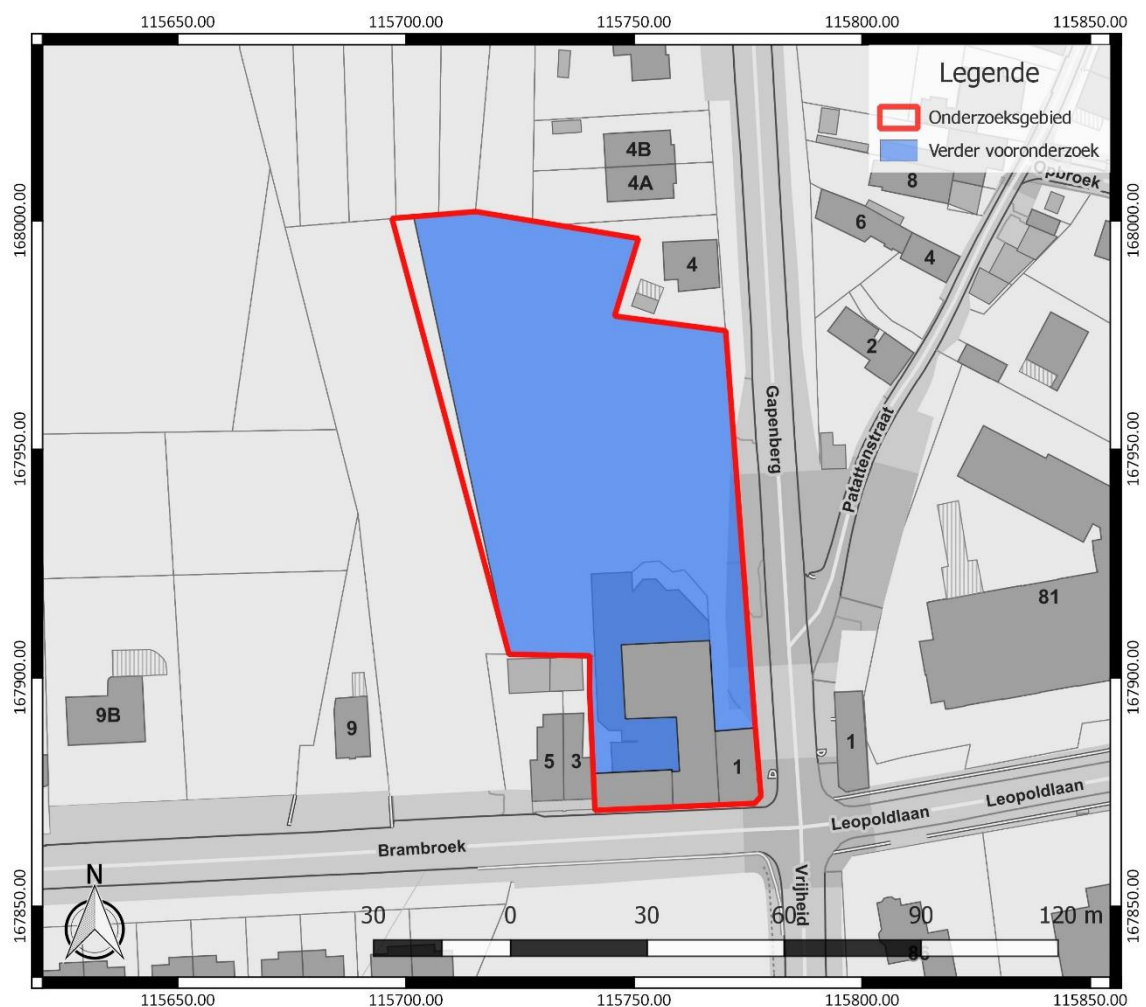
¹³ Inventaris Onroerend Erfgoed 2023: Ophasselt Waterloze [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/501770> (geraadpleegd op 15 maart 2023).

Wat is de impact van de geplande werken?

Binnen het volledige onderzoeksgebied worden werken gepland. De voornaamste werken omvatten de renovatie van een café en voormalige maalderij en de bouw van woningen, inclusief omgevingsaanleg. De geplande bodemingrepen variëren sterk, van ca. 30 cm tot ca. 3,20 m. Ter hoogte van de te renoveren en de te herbouwen bebouwing blijven de geplande bodemingrepen grotendeels beperkt tot de reeds bestaande verstoringsdiepte en is de bijkomende negatieve impact van de geplande werken verwaarloosbaar. Dit doet besluiten dat in een zone van ca. 5599 m² binnen het onderzoeksgebied het bodemarchief bedreigd is.

2.4.5 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Het bureauonderzoek toont aan dat het onderzoeksgebied archeologisch potentieel kent. Op basis van gekende archeologische resten in de omgeving wordt rekening gehouden met het mogelijke voorkomen van relevante archeologische resten uit de middeleeuwen en de nieuwe tijd. Op basis van de gunstige landschappelijke ligging is de aanwezigheid van oudere relevante archeologische resten ook nog niet uit te sluiten. Wel is er onduidelijkheid over de bewaringstoestand van het bodemarchief. Mogelijk hebben erosie of de oprichting van de huidige bebouwing en de aanleg van de huidige verharding al een negatieve impact op het bodemarchief gehad. Verder vooronderzoek is nodig om hier een antwoord op te kunnen geven. Gezien het archeologisch potentieel van het terrein en de bedreiging van het bodemarchief die uitgaat van de geplande werken is bijkomend archeologisch vooronderzoek nodig in een zone van ca. 5599 m².

Figuur 27: Aanduiding van de zone waar verder vooronderzoek nodig is, weergegeven op het GRB (www.geopunt.be)

Voor het verdere vooronderzoek wegen we verschillende onderzoeksmethodes af. Geofysisch onderzoek is niet aangewezen omdat dit geen gegevens over de chronologie van de eventueel gedetecteerde fenomenen kan opleveren. Het potentieel op kennisvermeerdering is voor deze onderzoekstechniek te beperkt.

Veldkartering is niet mogelijk binnen het onderzoeksgebied, omdat het volledige terrein in gebruik is als grasland.

Landschappelijk bodemonderzoek is wel relevant om de bewaringstoestand van de bodem en het potentieel op goed bewaarde steentijd artefactensites beter in te kunnen schatten. Afhankelijk van de bewaringstoestand van de bodem en het potentieel op goed bewaarde steentijd artefactensites is mogelijk bijkomend onderzoek naar steentijd artefactensites nodig.

Tot slot dient ook een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd te worden om na te gaan of binnen het onderzoeksgebied relevante archeologische sporen aanwezig zijn. Deze onderzoekstechniek biedt daarvoor voldoende ruimtelijk inzicht en is geschikt omdat een site zonder complexe verticale stratigrafie verwacht wordt.

3 Samenvatting

Naar aanleiding van plannen voor de renovatie van een bestaande feestzaal en de bouw van woningen, inclusief omgevingsaanleg, diende een archeologienota opgemaakt te worden. Uit het bureauonderzoek blijkt dat het terrein archeologisch potentieel kent. We houden momenteel rekening met het mogelijke voorkomen van relevante archeologische resten uit de steentijd tot de nieuwe tijd. Op basis van het bureauonderzoek bestaat er wel een vermoeden dat het bodemarchief van het terrein in het verleden mogelijk aangetast is door erosie en/of door bouwactiviteiten. Omwille van het archeologisch potentieel van het terrein en de bedreiging van het bodemarchief die uitgaat van de geplande werken, is bijkomend archeologisch vooronderzoek nodig.

4 Bibliografie

4.1 Publicaties

Louis, A., 1975: *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Geraardsbergen 10 W*, Gent.

4.2 Websites

Cartesius (2023)
<https://www.cartesius.be>

Databank ondergrond Vlaanderen (2023)
<https://dov.vlaanderen.be/>

Geoportaal Onroerend Erfgoed (2023)
<https://geo.onroenderfgoed.be/>

Geopunt Vlaanderen (2023)
<https://www.geopunt.be/>

Inventaris Onroerend Erfgoed (2023)
<https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Onderzoeksbalans Onroerend Erfgoed Vlaanderen (2023)
<https://www.onderzoeksbalans.be>

5 Bijlagen

5.1 Archeologische periodes

